

J.D. Salinger

Nouă povestiri

Traducere de Marcel Corniș-Pop

POLIROM

2013

Cuprins

O zi desăvârșită pentru peștii-banană	7
Sărmana gleznă scrintită	25
Chiar înaintea războiului cu eschimoșii	47
Omul-care-ride	67
Jos, în barcă	89
Pentru Esmé – cu dragoste și abjecție	105
„Ochii verzi și gura mică”	137
Perioada albastră a lui de Daumier-Smith	155
Teddy	197

Cam în vremea cînd le fură aduse ceaiurile, tînăra coristă îmi surprinse privirea așintită asupra grupului lor. Îmi întoarse privirea cu ochii aceia care cîntăreau totul, și-apoi îmi trimise un mic zîmbet drăguț. Mi se păru neașteptat de radios, așa cum sînt unele mici zîmbete drăguțe. I-am zîmbit și eu, dar mai puțin radios, ascunzîndu-mi cu buza de jos plomba provizorie, cazonă, neagră ca tăciunele, care se ivea între cei doi dinți din față. În clipa următoare, m-am pomenit cu tînăra domnișoară așteptînd în picioare lîngă masa mea, cu o ținută demnă de invidiat. Purta o rochie de tartan, tartan de Campbell, mi se pare. Am găsit că era o rochie foarte frumoasă pentru o foarte tînără domnișoară pe o zi atît de ploioasă.

— Credeam că americanii disprețuiesc ceaiul, spuse ea.

Nu era observația unei ființe spirituale, ci mai degrabă iubitoare de adevăr sau amatoare de statistici. I-am răspuns că unii din compatrioții mei nu beau niciodată altceva decît ceai. Am întrebat-o dacă nu voia să-mi țină companie.

— Mulțumesc, spuse ea. Poate doar o fracțiune de moment.

M-am sculat și i-am oferit un scaun, cel din fața mea, iar ea se așeză pe sfertul din față al tăbliei, ținîndu-și cu eleganță și fără efort spinarea dreaptă. M-am reîntors – aproape în fugă – la locul meu, mai mult decît bucuros să continuu conversația începută. Totuși, cînd m-am văzut așezat, nu mi-a venit în minte nici un subiect de discuție, așa că i-am suris din nou, ascunzîndu-mi cu aceeași grijă plomba neagră ca tăciunele. Am remarcat apoi că afară era o vreme de-a dreptul îngrozitoare.

— Da, chiar așa, spuse invitata mea pe tonul clar și răspicat al celei care detestă conversația despre fleacuri.

Își așază degetele întinse pe marginea mesei ca la o ședință de spiritism, apoi, aproape în același moment, își strinse pumnii – unghiile îi erau roase pînă la carne. Purta la încheietura mîinii un ceas cu aspect cazon, care părea mai degrabă cronograful unui navigator. Cadranul era mult prea mare pentru încheietura ei delicată.

— Ați fost la repetiția corului, spuse ea ca o constatare. V-am văzut.

I-am răspuns că fusesem într-adevăr și că auzisem vocea ei detașîndu-se clar de celelalte. I-am spus că avea, după părerea mea, o voce foarte frumoasă.

— Ea încuviință din cap.

— Știu. Am să mă fac cîntăreață profesionistă.

— Serios? De operă?

— Dumnezeuule, nu! O să cînt jazz la radio și o să cîștig o grămadă de bani. Apoi, cînd o să fiu de treizeci de ani, o să mă retrag de pe scenă și o să trăiesc la o fermă, în Ohio. Își atinse creștetul ud leoarcă cu palma întinsă. Cunoașteți Ohio?

I-am răspuns că trecusem pe acolo de cîteva ori cu trenul, dar de fapt nu-l cunoșteam prea bine. I-am oferit o felie de pîine prăjită cu scorțișoară.

— Nu, mulțumesc, spuse ea. Mînînc ca o păsărică.

Eu însă am mușcat din felia de pîine, observînd că prin Ohio erau niște regiuni destul de accidentate și de aspre.

— Știu. Mi-a spus un american pe care l-am cunoscut. Sînteți al unsprezecelea american pe care am avut ocazia să-l cunosc personal.

Guvernanta ei îi făcea semne stăruitoare să se întoarcă la masa lor – și de fapt să înceteze să mă mai plictisească. Invitata mea însă își mută calmă scaunul cu un centimetru sau doi mai încolo, astfel că spatele ei tăie orice posibilitate de comunicare cu masa lor.

— Urmați școala aceea secretă a Serviciului de Informații de pe deal, nu-i așa? se interesă ea cu răceală.

La fel de precaut ca oricare altul atunci când era vorba de secrete de stat, i-am răspuns că venisem în Devonshire din motive de sănătate.

— Serios? făcu ea. Știți, nu-s nici eu de ieri, de-alaltăieri.

I-am răspuns că eram gata să bag mîna în foc pentru asta. Am luat cîteva înghițituri de ceai. Devenisem puțin mai conștient de postura în care mă aflam, așa că m-am așezat ceva mai drept pe scaun.

— Păreți destul de inteligent pentru un american, reflectă invitata mea cu voce tare.

I-am răspuns că, dacă stăteai să te gîndești, afirmația ei era cam snoabă și că speram să fie nedemnă de ea.

Fata roși, împrumutîndu-mi pe dată prestanța socială care-mi lipsise.

— Ei bine, majoritatea americanilor pe care i-am văzut *eu* se poartă ca niște animale. Sînt gata aproape tot timpul să se încaiere între ei și să insulte pe toată lumea. Știți ce-a făcut unul din ei?

Am clătinat din cap.

— A aruncat pur și simplu cu o sticlă goală de whisky pe fereastra mătușii mele. *Noroc* că

fereastra era deschisă. Vi se pare un lucru deosebit de inteligent ?

Nu mi se părea, dar nu i-am spus-o. I-am explicat, în schimb, că mulți soldați, pretutîndeni în lume, se aflau foarte departe de casă și că puțini dintre ei avuseseră bucurii reale în viață. I-am mai spus că-mi închipuisem că majoritatea oamenilor își puteau da seama și singuri de acest lucru.

— Se prea poate, spuse invitata mea fără convingere.

Își duse din nou mina la creștetul ei ud și adună câteva șuvițe moi de păr blond, încercînd să acopere cu ele vîrfurile urechilor descoperite.

— E ud learcă, spuse ea. Cred că arăt ca o sperietoare. Se uită peste masă spre mine. Am un păr destul de ondulat cînd e uscat.

— Îmi dau foarte bine seama. E ceva care se vede.

— Nu are chiar bucle, dar e destul de ondulat, spuse ea. Sînteți căsătorit ?

I-am răspuns că da.

Ea dădu din cap.

— Vă iubiți tare mult soția ? Sau sînt prea indiscretă ?

I-am răspuns că i-aș fi atras atenția, dacă ar fi fost.

Ea își întinse palmele și încheieturile mîinilor mai aproape de mine, pe masă, și-mi amintesc că-mi venea să fac ceva cu ceasul acela cu cadran imens pe care-l purta la mîna – eventual să-i sugerez să și-l pună în jurul taliei.

— În mod obișnuit nu sînt prea gregară, spuse ea și se uită la mine, ca să vadă dacă înțelegeam sensul cuvîntului.

Nu i-am dat totuși nici un indiciu – nici afirmativ, nici negativ.

— Am venit la masa dumneavoastră pur și simplu pentru că mi-ați părut foarte singur. Aveți o față foarte sensibilă.

I-am răspuns că avea perfectă dreptate, că mă simțisem într-adevăr foarte singur și că eram foarte bucuros că venise să-mi țină tovărășie.

— Încerc să mă autoeduc să fiu mai compătimitoare. Mătușă-mea spune că sînt o fire extrem de rece, zise ea, punîndu-și din nou mîna pe creștetul capului. Stau împreună cu mătușă-mea. E o persoană foarte cumsecade. De la moartea mamei a făcut tot ce i-a stat în putință ca Charles și cu mine să ne acomodăm cît mai bine.

— Mă bucur.

— Mama a fost o ființă extrem de inteligentă. O voluptuoasă în multe privințe. Mă privi cu un fel de acuitate nouă : Găsiți că sînt teribil de rece ?

Am asigurat-o că nu – de fapt, dimpotrivă. I-am spus numele meu și-am întrebat-o cum o cheamă.

Ea ezită.

— Numele meu de botez este Esmé. Deocamdată nu cred că am să vă spun numele întreg. Am un titlu și s-ar putea întîmpla să vă impresioneze titlurile. Știți, pe americani întotdeauna îi impresionează !

I-am răspuns că nu credeam să mă impresioneze și pe mine, dar că era o idee bună să păstreze cîtva timp tăcere asupra lui.

În clipa aceea am simțit o respirație fierbinte în ceafă. M-am întors și era cît pe ce să mă ciocnesc nas în nas cu frățiorul lui Esmé. Nedîndu-mi nici o

atenție, acesta se adresă surorii sale cu o voce pițigăiată :

— Domnișoara Megley a spus să vii să-ți termini ceaiul.

Terminînd de comunicat mesajul, el se retrase spre scaunul dintre mine și Esmé, aflat la dreapta mea. L-am privit cu mult interes. Arăta minunat în pantalonii lui scurți de shetland maro, cu jerseul bleumarin, cămașa albă și cravata în dungi. Îmi întoarse privirea, uitîndu-se la mine cu ochii mari și verzi.

— De ce se sărută oamenii în filme dintr-o parte ? mă întrebă el.

— Dintr-o parte ? am repetat eu.

Era o problemă care mă nedumerise și pe mine în copilărie. I-am răspuns că-mi închipuiam că nasurile actorilor erau prea lungi ca să se sărute drept.

— Îl cheamă Charles, spuse Esmé. E sclipitor pentru vîrsta lui.

— Și nu încape îndoială că are ochi verzi. Nu-i așa, Charles ?

Charles îmi aruncă o privire suspectă, așa cum merita întrebarea mea. Apoi începu să se răsucească la dreapta și la stînga, pînă ce tot corpul îi alunecă sub masă, cu excepția capului, care rămase pe scaun, în stilul podului executat de un luptător.

— Sînt portocalii, spuse el cu o voce gîtuită, adresîndu-se tavanului ; luă apoi un colț al feței de masă și-și acoperi cu el chipu-i mic, frumos și împietrit.

— Uneori e sclipitor, alteori dimpotrivă, spuse Esmé. Charles, ridică-te imediat !